

quam ille solus vel saltem cum reprobo facile implere potest per auxilium speciale, et tamen non implet; ergo.

R. N. A. Observa hic discrimen esse inter voluntatem *absolutam* et *seriam*; prior enim vult objectum suum omni modo et sine ulla limitatione, adeoque non tenetur duntaxat ad media præstanda, quæ sufficienti ad illum finem assequendum aut objectum ponendum, sed et ad ea, quibus certo ac infallibiliter obtineatur finis seu ponatur objectum: posterior autem habetur etiam, si velit finem vel objectum certo quodam modo et sub aliqua conditione, ut patet tum in pluribus volitionibus humanis, tum ex eo quod, posita conditione vel modo, sequatur ipse effectus et finis; adeoque obligatur quidem ad ponenda media, quæ ad ipsam spectant, sufficientia, quibus potest et poni conditio et obtineri finis, non autem ad ea, quibus absolute ac infallibiliter obtineatur. His suppositis

Ad prob. 1^{am}. N. vel D. M. Deus non potest serio velle, quod præscit non esse futurum ex defectu se tenente ex parte sui C. ex defectu se tenente ex parte alterius *subd.* non potest serio velle voluntate absoluta et consequente C. voluntate conditionata et antecedente N.

Ad prob. 2^{am}. Rursus N. vel D. M. Si Deus serio vellet voluntate absoluta omnium salutem, deberet dare media quæ per scientiam mediam prævidet efficacia C. si serio velit voluntate solum conditionata N. Eadem responsio tenet in paritate allata, si quidem medicina non prævideatur nil profutura ob inefficaciam ex ipsa medicinae *natura* proveniente, sed ex ægri *voluntate* medicinam hanc applicare nolentis. Præterea *disparitas* est, quod sanitas non detur ægro per modum præmii, atque hinc medicus non debeat attendere libertatem ejusdem, et vel ex contractu cum ægro aut republica, vel ex charitate teneatur ad medicinam absolute profuturam: e contra cum Deus saltem adultis det salutem per modum præmii, debet attendere ad meritum et libertatem; ac præterea ex nullo titulo tenetur ad danda specialia et efficacia auxilia, sed duntaxat ad ordinaria et sufficientia.

Ad prob. 3^{am}. R. *quoad 1um memb. N. min.* quia perseverantia finalis ex alibi dicendis vel formaliter habetur vel saltem dependet a cooperatione libera, quæ poni debet a creatura: *Quoad 2um memb. D. M.* Non censetur serio velle omni modo et sine ulla limitatione effectum, qui eundem sub conditione vult, quam cum alio facile implere potest et tamen non implet C. non censetur serio velle certo quodam modo et sub certa limitatione N. Alii *subd.* qui eundem effectum vult sub conditione, quam cum alio facile et æque connaturaliter implere potest, nec tamen implet T. quam non potest æque connaturaliter implere N. Deus juxta hoc nec ut conservator naturæ nec ut auctor libertatis potest æque connaturaliter reprobis dare auxilia specialia, quia ut talis ea dat secundum opportunitatem temporis et aliarum circumstantiarum seu cursum causarum secundarum, cui connaturalia sunt auxilia ordinaria non autem specialia: unde licet hæc reprobis nolit dare, vult tamen illos serio salvos fieri per auxilia ordinaria seu connaturaliter dabilia.

Inst. 2. Licet Deus habeat voluntatem antecedentem et conditionatam puniendi omnes homines, si in peccato decederent, tamen per hoc non dicitur serio velle omnes homines punire; ergo, licet habeat voluntatem antecedentem et conditionatam salvandi omnes homines, tamen vel per hoc non

debet dici serio velle omnium salutem, vel saltem non recte dicitur habere specialem et majorem affectum homines salvandi, quam damnandi; præsertim cum alias etiam dici posset serio velle salutem dæmonum et damnatorum.

R. *Tr. Supp. Ant.* Quia voluntas puniendi homines proprie non est antecedens, cum necessario præsupponat culpam non minus ac ipsa pœna; et N. *Cons. Disparitas* est, quia Deus salutem hominum ita vult conditionate, ut etiam *conditionem* seu opera bona fieri desideret, et ad ea det auxilia: e contra punitionem sic vult, ut ejus conditionem seu opera mala nullo modo desideret, sed potius illa prohibeat, et per comminationem pœnarum homines ab illis deterreat. Ad id quod additum est de *dæmonibus* ac *damnatis*, discrimen est, quod Deus tantum habeat affectum aliquem complacentiæ circa salutem dæmonum, et damnatorum ut possibilem, non autem voluntatem beneplaciti actuosam; unde nec circa eorum salutem aliquid operatur, utpote cujus illi incapaces sunt tanquam in termino constituti et obfirmati in malo, et quæ non jam amplius rationem habet boni appetibilis, quia non est consentanea divinæ justitiæ: contraria omnia reperiuntur in salute viatorum et voluntate tum ad illam tendente tum media sufficientia providente.

ARTICULUS III.

AN EADEM PROVIDENTIA SUPERNATURALIS PERTINEAT AD INFANTES SINE BAPTISMO MORIENTES?

196. Movetur controversia præsertim de infantibus illis, quibus, sive in utero materno vi solius nature morientibus, sive in lucem editis, nulla humana diligentia baptismus applicari posse videtur. Circa hanc non minus varia est tum errantium tum opinantium classis. 1^a. Est eorum qui negant dari in Deo voluntatem etiam *antecedentem* salvandi hos parvulos; sive quod universim voluntatem illam generalem cum hæreticis inficiunt; sive quod hanc restringant ad adultos; sive quod eam quidem concedant circa salutem in se spectatam, non autem ut consideratam in circumstantiis divinatorum attributorum, vi quorum nempe contendunt Deum velle salutem quibusdam infantibus ad misericordie suæ ostensionem, aliis eam nolle ad justitiam suam manifestandam. 2^a. Eorum qui voluntatem Dei antecedentem salvandi omnes parvulos hac tantum ratione admittunt, quatenus Deus paravit et in Ecclesia posuit baptismum seu medium salutis pro parvulis; quin tamen serio voluerit applicari baptismum, aut sufficienter de mediis providerit quibus applicari queat baptismus. 3^a. Eorum qui etiam hanc in Deo voluntatem applicationis et sufficientem provisionem statuunt, eam tamen dicunt dependere a *causis naturalibus* et *necessariis*; quatenus Deus serio vult applicari baptismum, nisi vel ubi non obstat cursus naturalis causarum secundarum, propter quem vel infans prius moritur, vel alii impediuntur quominus succurrant. 4^a. Denique est eorum qui eandem voluntatem dicunt dependere a voluntate aliena seu *causis liberis*. Volunt hi etiam, positis rebus ut nunc sunt, et supposito causarum naturalium cursu divinitus constituto, nullum ex parvulis, qui pereunt, esse qui non potuerit ad baptismum pervenire, nisi obstisset, vel si posita fuisset aliqua actio causarum liberarum. Porro inter eosdem nonnullum est discrimen; aliqui enim pro

causis liberis, a quarum voluntate parvulorum salus dependeat, assignant duntaxat parentes, eosque omnes quibus proxime cura parvulorum commissa est; alii etiam adultos alios quoscumque: similiter quidam pro actione quæ ponenda vel omittenda est, designant orationem vel carentiam orationis pro parvulis; alii opus quodcumque supernaturale vel etiam rectum usum libertatis, aut quamcumque culpam moralem, etiam negligentiam vel imprudentiam.

197. *Dico I.* Deus voluntate vera antecedente vult salutem etiam infantium omnium.

Prob. Deus vult omnes homines salvos fieri: sed in hac voluntate includuntur etiam parvuli; tum quia nulla est ratio excludendi parvulos ab illa propositione universali: tum quia ex sententia S. Aug. in illa omnino includuntur, qui L. 4. cont. Julian. c. 8. n. 42. ait: *Numquid (parvuli) homines non sunt, ut non pertineant ad id quod dictum est, vult omnes homines salvos fieri? ergo.* *Conf.* Deus vult eos fieri salvos pro quibus Christus est mortuus: sed Christus etiam pro parvulis omnibus est mortuus; ut patet, si invertatur argumentum S. Pauli, quod proponit 2. ad Cor. 5. 14. *Si unus pro omnibus mortuus est, ergo omnes mortui sunt:* tum ex testimonio S. Aug. qui L. 1. de remiss. pecc. c. 18. n. 23. inquit: *Sine ista ergo regeneratione salvos in æternum posse parvulos fieri, quis audeat affirmare? tanquam non pro eis mortuus sit Christus; ergo.*

198. *Nec dicas 1º.* Apostolus non præcise dicit: *vult omnes homines salvos fieri;* sed continuo adjungit: *et ad agnitionem veritatis venire;* ergo sicut postremum non extenditur ad omnes infantes, cum multi moriantur ante rationis usum; ita nec prius extendendum est. 2º. S. Aug. in ep. 107. (al. 217. n. 19.) sic ait: *Multi salvi non fiunt, non quia ipsi, sed quia Deus non vult; quod sine ulla caligine manifestatur in parvulis.* 3º. S. Prosp. in resp. ad 4. object. Vincent. ait: *Insanum omnino et contra rationem est dicere, voluntatem Dei ex Dei voluntate non fieri:* sed si Deus haberet voluntatem salvandi parvulos antecedentem, et tamen postea non salvaret, Dei voluntate consequenti hoc eveniret; ergo.

Ad 1ºm. R. D. Ad parvulos non extenditur *secundum*, si per agnitionem veritatis intelligatur regnum Dei *N.* Si intelligatur fides *subd.* si intelligatur fides habitualis *N.* actualis *C.* S. Aug. sæpe ait, *credere habitu*, esse venire in veritatis agnitionem, unde cum Deus intendat parvulis baptismum, ubi habitus supernaturales infunduntur, et vitam æternam, quæ stat in visione Dei, hoc ipso vult eos venire ad agnitionem veritatis. Deinde *N. Cons.* Quia quamvis *secundum* non extendatur ad parvulos, qui accepto baptismo moriuntur ante usum rationis; tamen, quia isti salvantur, omnino ad eos extenditur *primum*; ergo similiter ad alios, qui moriuntur ante baptismum, extendi potest. Præterea *disparitas* est, quia parvuli sunt capaces consequendæ salutis etiam ante usum rationis per regenerationis Sacramentum; non autem hac ætate capaces sunt veniendi ad agnitionem veritatis actualis: unde patet, quod juxta diversitatem capacitatis subjectorum proportionate accipi debeat Apostoli sententia.

Ad 2ºm. R. C. 1ºm. p. A. Cum enim parvuli non sint capaces volendi aut

nolendi, non quia ipsi nolunt, salvi non fiunt. 2ºm. p. D. Multi parvulorum salvi non fiunt, quia Deus non vult voluntate antecedente *N.* quia non vult voluntate consequente *C.*

Ad 3ºm. D. M. Insanum est dicere, Dei voluntatem absolutam et consequentem non fieri ex voluntate Dei *C.* voluntatem conditionatam et antecedentem *subd.* non fieri ex voluntate Dei, quæ ipsa non ponat conditionem a qua prior dependebat *C.* non fieri ex voluntate Dei, quæ tantum sequitur ad conditionem aliunde non positam a qua prior dependebat *N.*

199. *Dico II.* Deus etiam antecedente voluntate vult infantibus omnibus applicari baptismum, seu de mediis proxime vel remote sufficientibus providit, quæ infantibus queat applicari baptismus.

Prob. Qui serio vult finem, necessario etiam, quantum est *ex se*, debet velle medium absolute necessarium ad finem consequendum; quia seria voluntas hic sumitur pro sincera et actuosa, non autem pro inerti et otiosa, quæ est mera velleitas: sed Deus serio vult salutem parvulorum, et ad hunc finem consequendum applicatio baptismi est medium absolute necessarium, quia hic supponitur Deum non aliter velle parvulorum salutem quam per baptismum; ergo.

Conf. Juxta S. Prosp. L. 2. de voc. Gent. c. 12. Christus est salvator omnium hominum, qui dat omnibus, unde salvari possint, et in resp. ad 1ºm. obj. Vincent. Deus præcipit omnibus Christi passionem applicari; ergo cum parvuli per solum baptismum salvari possint et iis passio Christi applicari, Deus vult etiam ut applicetur baptismus.

200. *Nec dicas 1º.* Mercator projiciens merces ob timorem naufragii, nullum medium adhibet ad illas servandas, et tamen serio ac ardentè desiderat conservationem; ergo seria intentio salutis parvulorum in Deo potest etiam stare sine provisione mediorum sufficientium, quæ baptismus applicetur. 2º. Seria voluntas Dei salvandi parvulos satis defenditur, si ostendatur mors parvuli spiritualis esse mere permissa a Deo eique involuntaria: sed dum dicitur a Deo baptismum in Ecclesia esse pro omnibus institutum, applicationem tamen impediri v. g. a causis naturalibus, quas Deus ob fines altiores non vult invertere, illud ostenditur; ergo. 3º. Potest eadem voluntas seria recte salvari per sufficientiam *Adamo* datam ad perseverantiam in justitia originali; ergo non requiritur ut de facto Deus omnibus parvulis provideat de his mediis.

Ad 1ºm. R. N. *Cons.* *Disparitas* est, quia mercatori supponitur nullum adesse medium ad servandas merces; ergo sinceræ voluntati ejus non obstat quod nullum adhibeat: constat autem Deo præsto esse media sufficientia. Hinc etiam *invertitur argumentum*: si mercator haberet medium ad merces servandas sufficiens, nec tamen adhiberet, mercium conservationem serio velle negaretur; ergo Deus non censendus est serio velle salutem, si medium sufficiens, quod habet, non præbet.

Ad 2ºm. R. N. M. Sicut enim ratio voluntarii positivi circa aliquod objectum immediatum non salvatur per id, quod non sit involuntarium aut non prohibeatur; sic nec ratio seriæ voluntatis circa objectum mediatum seu finem salvatur per hoc, quod mediorum sufficientia non sit involuntaria,

aut non prohibeatur; præsertim si ista sufficientia non possit nisi ab intendente finem provenire, ut hic accidit.

Ad 3um. R. N. A. Voluntas enim salvandi omnes in Deo est, etiam supposito peccato originali et post amissam justitiam originalem; ergo intentio seria salutis etiam in statu posteriore sufficientiam mediorum requirit. Præterea si hoc sufficeret pro parvulis, satis etiam foret pro adultis; et hinc in statu naturæ lapsæ ad peccatum sufficeret illa libertas, quæ fuit in Adamo; quod tamen in *propositionibus Baianis* est damnatum.

201. *Dico III.* Voluntas Dei salvandi parvulos et iis applicandi baptismum, minus recte dicitur dependere tantum a causis naturalibus et necessariis.

Prob. Nequit dici in Deo seria esse voluntas salvandi parvulos et iis applicandi baptismum, si simul dicatur stare per ipsum Deum, quominus parvuli salventur iisque applicetur baptismus: sed hoc simul asseritur, cum dicitur ea voluntas tantum dependere a *causis naturalibus* et *necessariis*; tum quia unice a Deo dependet sic vel aliter disponere causas; unde Aug. L. de don. persev. c. 12. n. 31. ait: *Aut res humanas in parvulis non divina providentia, sed fortuitis agi casibus opinabimur..... quandoquidem nec passer cadit in terram sine voluntate Patris nostri, qui in cælis est?* tum quia, si Deus hic unice attenderet causas naturales, v. g. terræ motum, quo infantes et adulti pereunt, quasi diceret: volo his infantibus salutem et applicationem baptismi, nisi tamen obstet terræ motus; ego tamen volo fieri terræ motus: quod ipsum est, ac si diceret: volo, si non volo oppositum; ergo.

Conf. Non diceretur satis provisum esse *adultis*, si obstarèt ordo causarum naturalium, quominus illis possit dari gratia sufficiens, aut quominus hæc daret vires relative sufficientes ad superandam concupiscentiam hic et nunc prementem; ergo nec sufficienter provisum foret *infantibus*, si obstarèt idem ordo quominus possit applicari baptismus; ergo sicut voluntas salutis circa adultos non dicitur dependere tantum a causis naturalibus, sic nec voluntas salvandi parvulos.

202. *Nec dicas 1°.* Deus ex seria voluntate salvandi omnes parvulos non tenetur nisi ad implendum munus *provisoris generalis*: sed provisor generalis non tenetur dare sufficientiam cuilibet particulari, sed potest permittere defectum in aliquo particulari ne impediatur bonum totius; ut docet S. Th. p. 1. q. 22. a. 2. ad 2.; ergo. 2°. Provisor generalis urbis non tenetur nisi ad providendum annonam, ex qua cives possint assumere, nisi ipsis occurrat aliquod impedimentum; et in hoc casu non tenetur cavere particulare impedimentum hujus vel illius civis: imo illius affectui sincero alendi omnes non præjudicat quod aliquem propter ejus scelera damnet ad pereundum fame; ergo idem pariter dici potest de voluntate Dei salvandi omnes. 3°. Si intentioni seriæ salvandi omnes obstarèt quod ita disposerit cursum causarum secundarum, ut nulla humana diligentia vel proxime vel remote possit baptismus applicari; ergo Deus vi illius intentionis se obligasset ad patranda miracula: hoc asseritur sine fundamento; ergo.

R. *Ad 1um.* D. M. Non tenetur nisi ad implendum munus provisoris generalis qualiscumque N. provisoris generalis serio salutem cujuslibet etiam in

particulari intendenti et hunc finem bono totius præferenti C. Deus autem imprimis non est provisor generalis *qualiscumque* in ordine ad parvulorum salutem, sed talis ut sincere velit distincte ac individualiter quemlibet salvari, perinde ac si vellet illum solum: deinde salus hominis particularis non est subordinata bono hujus universi, sicut bonum *naturale* cujuscumque creaturæ particularis; sed etiam commune bonum hujus universi utpote *naturale* saluti hominis tanquam *supernaturali* subordinatur: unde patet quare in providentia naturali possit permitti defectus creaturæ particularis, non vero in providentia supernaturali defectus aliquis ex bono causarum naturalium obtinendo resultans.

Ad 2um. R. *Quoad 1^{am}.* p. *Disparitas* est, quia provisor generalis urbis nec tam sincero affectu alimentationem cujuslibet in particulari curat, nec in ipsius uno arbitrio stat quod quilibet civis pervenire possit ad alimentum capiendum. *Quoad 2^{am}.* p. R. Vel illa provisoris voluntas alendi cives est antecedens ad delictum illius hominis, vel est consequens. Si *primum*, civis in libertate non committendi delictum habet sufficientiam ad capiendam alimentum: si *secundum*, voluntas provisoris ad illum non extenditur distincte ac individualiter. Cæterum (præterquam quod argumentum hoc nimium pro sententia hic contraria assumat, et retorqueri etiam possit translatum ad adultos) ex allato exemplo potius confirmatur nostra assertio. Finge enim cives aliquos esse in carcere sub provisoris potestate, ita ut nemo, nisi ipse provisor per suos ministros, possit ad eos deferre alimenta: hoc supposito, si provisor ex certa scientia ministros aliis negotiis, quamvis prævalentibus, ita distrahat, ut ipsis non sit facultas deferendi alimenta ad illos cives; certe intelligetur quod is non habeat seriam voluntatem illos alendi, sed ad summum simplicem displicentiam de illorum penuria. Similiter parvuli peccato originali veluti capti, sunt sub potestate solius Dei, ita ut nemo, nisi ipse Deus vel per seipsum vel mediantibus causis naturalibus, queat illis conferre opportunitatem suscipiendi baptismi: itaque si et Deus ita ad alios fines dirigat causas naturales, ut istæ non permittant applicationem baptismi, v. g. quia inducunt mortem parvuli in utero materno independentem ab ulla alia libertate, recte etiam dicitur Deum serio non velle remedium et salutem parvuli.

Ad 3um. R. 1°. N. M. tum quia Deus ab æterno prævidens bonum usum voluntatis alienæ potuit causas naturales ita ordinare, ut nullum miraculum sit necessarium: tum quia, ubi opus esset aliquam violentiam inferre causis naturalibus, non diceretur *proprie* miraculum; quia esset debitum communi providentiæ supernaturali.

R. 2°. N. *min.* tum ex data modo posteriore ratione: tum ex exemplo *adulti* per vires gratiæ facientis quod in se est, cui etiam extraordinarie vel per miraculum providendum a Deo de notitia ad finem necessaria, communis censent Theologi.

203. *Dico IV.* Probabiliter dici potest quod Deus parvulis serio intendat salutem et applicationem baptismi, dependenter a *causis liberis* seu voluntate aliena, maxime parentum eorumque, ad quos pertinet parvulorum cura, ut præsertim per orationem illorum saluti consulant.

Prob. 1^a. p. 1°. ex prioribus assertis alias sententias rejicientibus: 2°. quia